

Obsah

Úvod	5
1. Mají specifické poruchy chování svůj vlastní životopis?	7
1.1 Základní vhled do historie, cesta k dnešku	8
1.1.1 Historie bádání – stručný přehled	13
1.1.2 Současnost – terminologie	18
1.1.3 Směry bádání	19
1.1.4 Legislativní podpora dětem, žákům, a studentům s diagnózou specifické poruchy učení a chování - výčet legislativních norem	21
1.1.6 Kde hledat doplňující informace	22
1.1.7 Možnosti dalšího vzdělávání	23
1.2 Shrnutí	23
2. Diagnóza – východisko pro reedukaci, terapii ADHD	27
2.1 Jak vysvětlujeme pojem pedagogická diagnostika	28
2.2 Pedagogická diagnostika jako proces	30
2.3 Pedagogické diagnostikování jako činnost	32
2.4 Diagnostická kritéria poruchy pozornosti spojené s hyperaktivitou	33
2.4.1 Jak bychom si mohli popsat děti s poruchou pozornosti?	33
2.4.2 Se kterými projevy hyperaktivity se setkáváme?	34
2.4.3 Heslo impulzivity: nejdříve čin, pak úvaha	36
2.5 Diagnostická kritéria ADHD podle DSM-IV	37
2.6 Kritéria ADHD Americké psychiatrické asociace	38
2.7 ADHD – dotazník Colina Terrella	39
2.8 Popis ADHD podle Alana Traina	41
2.9 Posílení diagnostických kompetencí učitele	45
2.10 Diferenční diagnostika	46
2.11 Shrnutí	48
3. Neklidné dítě – problémový žák	51
3.1 Vzkazy žáků rodičům a učitelům	51
3.2 Přístupy k dětem se syndromem ADHD - léčba bez medikace	52
3.3 Prevence – co můžeme udělat jinak	53
3.4 Jak se problémům vyhnout	54
3.5 Příklady pozitivního posilování	56
3.6 Jak upoutat pozornost a aktivně zapojit žáky do výuky	56
3.7 Jak pomoci rozptýleným žákům	57
3.6 Sociální dovednosti	58
3.9 Metoda dobrého startu	59
3.10 Jak motivovat sebepojetí žáků	59

3.11	Doporučená cvičení k budování sebedůvěry a posílení pozornosti	61
3.12	Shrnutí	67
4.	„Škola také pro rodiče“	69
4.1	Jak organizovat schůzky s rodiči	69
4.2	První krok – diagnóza	71
4.3	Druhý krok – domácí atmosféra	71
4.4	Třetí krok – klidné pracovní místo	73
4.5	Čtvrtý krok – znáte své dítě?	75
4.6	Pátý krok – osudné čtení	76
4.7	Šestý krok – osudné psaní	77
4.8	Sedmý krok – pravidelnost, řád	78
4.9	Desátý krok – když dítě neuposlechne aneb čin je lepší než lamentování	78
4.10	Shrnutí	79
	Závěr	79
	Glosář	81
	Literatura	82
	Vysvětlivky k používaným symbolům	85

OSTRAVSKÁ UNIVERZITA V OSTRAVĚ

SPECIFICKÉ PORUCHY CHOVÁNÍ

diagnostika - redukce

Jana SWIERKOSZOVÁ

Ilustrace: Josef SWIERKOSZ

Recenzovali: PhDr. Patia Štámschová

Mgr. Hana Kubičková

© Ostravská univerzita v Ostravě – Pedagogická fakulta

ISBN 978-80-238-238-9